

# Проект на Закон за изменение и допълнение на ДОПК

## Информация

**Откриване / Приключване:** 17.03.2023 г. - 16.04.2023 г. Неактивна

**Номер на консултация:** #7438-K

**Област на политика:** Финанси и данъчна политика

**Тип консултация:** Закон

**Вносител:** Министерство на финансите

**Тип вносител:** Национално

---

С проекта на Закон за изменение и допълнение на ДОПК се въвеждат изменения в данъчните закони, чрез които да се създадат допълнителни източници на приходи в държавния бюджет, да се подобри събираемостта на приходите от съществуващите източници, както и да се премахнат част от данъчните и акцизни отстъпки, поради липсата им на ефективност по отношение подпомагането на потребителите и пазара. Също така с промените се търси отстраняване на установени при практиката на прилагането на законите недостатъци и несъвършенства.

Отговорна дирекция: Данъчна политика E-mail: [taxpolicy@minfin.bg](mailto:taxpolicy@minfin.bg)

## Отговорна институция

### Отговорна институция

**Министерство на финансите**

Адрес: София, ул. Г. С. Раковски № 102

Електронна поща: [feedback@minfin.bg](mailto:feedback@minfin.bg)

## Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;

- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

### Полезни връзки

Министерство на финансите - <https://www.minfin.bg/>

### Документи

#### Пакет основни документи:

[Становище на Българска Гейминг Асоциация, получено по електронна поща на 13.04.2023 г. - вер. 1.0 | 18.04.2023](#)

[Становище на Камарата на частните съдебни изпълнители, получено по електронна поща на 12.04.2023 г. - вер. 1.0 | 12.04.2023](#)

[Становище на Асоциацията на игралната индустрия в България, получено по електронна поща на 12.04.2023 г. - вер. 1.0 | 12.04.2023](#)

[Становище на национално представителните сдружения от хранително-вкусовата индустрия, получено по електронна поща на 31.03.2023 г. - вер. 1.0 | 31.03.2023](#)

[Становище на дирекция „Модернизация на администрацията“ в Министерския съвет - вер. 1.0 | 17.03.2023](#)

[Частична предварителна оценка на въздействието - вер. 1.0 | 17.03.2023](#)

[Мотиви към Проект на Закон за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс - вер. 1.0 | 17.03.2023](#)

[Проект на Закон за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс - вер. 1.0 | 17.03.2023](#)

---

#### Консултационен документ:

---

#### Справка становища:

---

### Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

**Автор:** Момчил Антов (13.04.2023 16:33)

Национално сдружение на българските спедитори (НСБС)

С настоящото становище Националното сдружение на българските спедитори (НСБС) изразява своето виждане и притеснения относно някои от предвидените промени в Проекта на Закон за изменение и допълнение на ДОПК, като напълно подкрепя становището на колегите от Националната организация на митническите агенти (НОМА) и добавя следните съображения:

1. По отношение на предвидените регулации относно движението на стоки с „**висок фискален риск**“ сме на мнение, че те са определени субективно без да се отчитат индивидуалните профили на отделните икономически субекти, ангажирани с тяхното производство, складиране, движение и реализация. Това в известна степен показва неспособността на държавата в лицето на НАП да осъществява ефективен контрол само върху конкретни стопански субекти с висок рисков профил, поради което се въвеждат общи мерки, оказващи административен натиск върху всички по веригата. Подобен подход противоречи на общоприетите световни принципи в областта на финансовия контрол, един от които е че контрол се извършва само когато и където вероятността от отклонения е оценена като висока. Тази оценка обаче не може да бъде правена единствено въз основа на един критерий (в случая вида на стоката), а следва да се вземат под внимание и други, като наличието на предходни данъчни или финансови нарушения от страна на икономическите оператори, създадените в предприятието мерки за сигурност и безопасност, организацията на счетоводната и складова отчетност, доброто име на оператора в национален и международен план и т.н.

С оглед на горното предлагаме въвеждането в Р България на специален статут на коректните данъчно-задължени лица, който да е еквивалентен на статута на Одобрените икономически оператори (ОИО), въведен от митническите органи. Тези лица следва да получат достъп до конкретни опростени процедури по отношение на работата им с т. нар. стоки „с висок фискален риск“, които процедури да се базират изключително на автоматизиран фискален контрол и/или на конкретни изисквания към системите за вътрешен контрол на самото ДЗЛ. Това би позволило на онази част от бизнеса, която спазва законовите разпоредби да продължи да работи ефективно и да допринася за увеличаване на БВП, повишаване на трудовата заетост в страната и не на последно място на постъпленията в националния бюджет посредством заплащаните данъци.

2. По отношение на предвидените с Проекта промени в Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), с които да се въведе заплащането на солидарна вноска за свръхпечалбите, изразяваме нашето **категорично несъгласие** поради липсата на икономическа логика в това да се облагат допълнително (наказват)

икономически активните стопански субекти. Подобни мерки нямат място в условията на развита пазарна икономика, каквато България претендира да бъде, и за нас не е приемливо да се спекулира с думата „солидарност“ в това отношение.

Придържаме се към позицията, че практиката за промяна на действащо законодателство в последния момент, чрез промени в преходните и заключителните разпоредби на даден нормативен документ, без предварително допитване и съгласуване със заинтересованите страни е порочна, създава атмосфера на недоверие, и то не само сред чуждестранните инвеститори, но и на национално ниво.

**Автор:** Момчил Антов (12.04.2023 08:57)

Национална организация на митническите агенти (НОМА) - част 3

3. Освен нарушаването на основни европейски ценности, в проекта са предвидени и промени в Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), с които да се въведе заплащането на солидарна вноска за свръхпечалбите, като мотивите за това са меко казано непрозрачни. Дадени са примери за намалени ДДС ставки и освобождаване от облагане с акциз в подкрепа на бизнеса, с цел намаляване на цените на определени стоки и услуги за предходни години. Общо за периода са били предоставени 11,2 млрд. лева под формата на помощи, компенсации и намалени ставки. Целите, които са поставени за преразпределение в обществен интерес на свръхпечалби, генерирани в резултат на неочаквани обстоятелства, преследват някаква неясна формулировка: „принос за защита на обществения интерес“. Липсва и конкретика, колко са фирмите възползвали се от намалени ставки, за може да бъде оценен ефектът на солидарността, изисквана от останалите икономически субекти. Солидарно плащане от всички фирми на данък с мотиви, които не касаят тяхната дейност, е неприемлив от страна на бизнеса, който през този период плащаше едни от най-високите цени за горива на територията на ЕС. Неясна е и логиката за включването на 2018 г. и 2019 г. в обхвата на закона, освен ако не се цели данъкът да генерира точно определени приходи. Въвеждането на подобен данък е много лош сигнал за всички бъдещи инвеститори в страната. Според авторите на проекта, мярката няма да доведе до допълнителна административна тежест за икономическите оператори (реално тежестта е финансова), а очакваните резултати от въвеждането на солидарна вноска са – постигане на положително въздействие върху покачващите се цени на стоките и услугите, съответно овладяване на инфлацията и защита на обществения интерес и на потребителите. Тази обосновка е икономически нелогична и дори цинична.

Очакваният резултат, че от прилагането на данък свръхпечалба ще доведе до промяна върху фирмените политики, с акцент насочване на свободните финансови средства към реализиране на инвестиционни цели и проекти, които да облагодетелстват общото икономическо развитие на страната, да гарантират

изпълнение на номиналните критерии за членство в еврозоната или да осигури държавния бюджет за изпълнение на разходните политики на държавата като обществен ред и сигурност, образование, здравеопазване и др., ни навежда на мисълта, че към датата на съставяне на проекта липсват конкретни цели и разчети, за които този данък се въвежда и са използвани по-скоро клиширани изрази.

Предлаганата солидарна мярка няма нищо общо с нормите на правото на Европейския съюз, в нея липсва и реална оценка на въздействието. Нещо повече – тя не кореспондира с чл. 1 „Защита на собствеността“ от Протокол 1 към Конвенцията за защита на правата и свободите на човека и основните свободи, тъй като той касае плащането на данъци и глоби на база прието законодателство, в страните ратифицирали конвенцията, за собствеността на физическите и юридическите лица, а не за приходите от дейността им.

Бихме искали да припомним отново, че практиката за промяна на действащо законодателство в последния момент, чрез промени в преходните и заключителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, без предварително допитване и съгласуване със заинтересованите браншове е порочна, създава атмосфера на недоверие, и то не само сред чуждестранните инвеститори, но и на местно ниво.

**Автор:** Момчил Антов (12.04.2023 08:57)

Национална организация на митническите агенти (НОМА) - част 2

2. Относно свободното движение на стоки, недоумение будят предвидените мерки за стоки с висок фискален риск. Мерките ще засегнат всички фирми, участващи във веригата на доставки, свързани с транспорт, производство, дистрибуцията и внос на стоки с т.нар. „висок фискален риск“. Въвеждането на мерки, разширяващи съществуващия фискален контрол превръщат НАП в бариера за свободното движение на стоки, както в страната, така и от/за територията на ЕС. Секторът на производство и дистрибуция на храни и напитки ще бъде сериозно засегнат, като това ще намали ефективността, скоростта и ще промени драстично нормалните логистични процеси.

Налагането на обезпечителни мерки и изземването на стоката при допуснати технически грешки ще доведе до предпоставки за корупционни практики, а често и до прекъсване на логистичните, производствени и дистрибуторски процеси. Забавянето на доставки ще се отрази изключително негативно върху малките производители и търговци. Спецификата на логистичните процеси в страната са такива, че основно дистрибуцията се извършва през нощта, за да може на сутринта стоките да бъдат в магазинната мрежа. Често поради аварии, смяна на транспортната фирма, промени в поръчките от клиенти или липсата на определени артикули, се налагат промени в транспортните документи в последния момент.

Това на практика обезсмисля предварителното деклариране и изпращачите и получателите на стоки стават потенциални нарушители. Предложените промени водят до увеличаване на административната тежест за бизнеса, тъй като предполагат подsigуряване на допълнителен и обучен персонал, електронни подписи и специализиран софтуер, което преобразувано като разход ще бъде прехвърлено в цената на стоките към крайните потребители.

Предложените мерки не само няма да намалят инфлацията и цените на хранителните продукти, но ще предизвикат отлив на инвестиции в секторите за производство на храни, транспорт и логистика. Инвестиционните планове на икономическите оператори и сектор туризъм също ще бъдат негативно засегнати.

В проекта липсва реална оценка на въздействието от въвеждането на подобна промяна, както и активен диалог със заинтересованите страни. Не са ясни целите на предложените промени, а те определено ще създадат непредвидена административна тежест за икономическите оператори, с неясни последици за обществото и бюджетните приходи.

**Автор:** Момчил Антов (12.04.2023 08:57)

Национална организация на митническите агенти (НОМА) - част 1

Във връзка с публикувания на 17.03.2023 г., Проект на Закон за изменение и допълнение на ДОПК в Портала за обществени консултации на Министерски съвет, НОМА изразява **несъгласие с част от текстовете в него**, тъй като изложените мотиви и анализът за съответствие с правото на Европейския съюз противоречат на някои от основните свободи на ЕС и най-вече на свободното движение на стоки и капитали.

Нашите възражения са следните:

1. Свободата на движение на капитали е драстично засегната в Преходните и заключителни разпоредби, където е предложен следният текст:

§ 39. В Закона за ограничаване на плащанията в брой

2. В чл. 3 навсякъде думите "10 000 лв." се заменят с "5000 лв.".

Ограничаване плащанията в брой ще засегнат голям брой малки и средни фирми вносители, използващи касовата си наличност за осъществяване на плащания на мито и ДДС към бюджета в случаите на внос на стоки от трети страни. Това обикновено са търговци на дребно, осъществяващи внос на стоки и използващи собствена дистрибуторска мрежа.

**Автор:** Валентин Стойков (03.04.2023 19:10)

ограничаването на плащанията в брой не се приема добре от хората

Към момента мнозинството отговорили на тази анкета (следва линк към анкетата във Фейсбук) избра опцията да се вдигне тавана на плащанията в брой до 10 000 евро, колкото е тавана по AML6.

<https://www.facebook.com/groups/gihob/posts/3426263197692046>

Тъй като не е реалистично Народното събрание да реши да няма таван на плащанията в брой (защото директивата AML6 ни ограничава) мнозинството е отговорило да се вдигне тавана на плащанията в брой до най-високия възможен таван (този по директивата).

Ако директивата я нямаше вероятно повечето отговори щяха да бъдат за още по-висок таван или да няма таван.

Обърнете внимание, че през 2017 година беше направен подобен опит за понижаване на тавана на плащанията в брой и тогава не беше приет: <https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=2978> (тогава също беше направен опит да се прокара през преходните и заключителни разпоредби на друг закон).

**Автор:** Иван Иванов (27.03.2023 15:42)

Относно предложените допълнения към ЗКПО 4

Поради изложеното считам, че анализът и предложението за допълнения към ЗКПО са неправилни и от тях може само да последват големи затруднения за предприятията, а резултатите едва ли могат да бъдат постигнати.

Може би по-добре ще е ако се помисли за преминаване към прогресивно данъчно облагане, вместо данъчно натоварване на всички на база средни стойности.

**Автор:** Иван Иванов (27.03.2023 15:41)

Относно предложените допълнения към ЗКПО 3

Заради месечна авансова вноска 1.24 единици при 120 единици предходна печалба предприятия, едва възстановили печалбата си от 2018 година, се натоварват с допълнителен данък и допълнителни административни задължения, включително приключване на полугодие за всички. Същият би бил резултатът, ако резултатите за базовите години са били в обратен ред – растящи. Всички изходни данни за авансовите вноски са на разположение на приходната агенция и всичко може да се извърши от нея, а се вменяват задължения на предприятията.

Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 г. е дал възможност на страните членки да приложат допълнително данъчно облагане, но за определен отрасъл, за който е известно, че има значителен прогресивен ръст. В мотивите е посочено, че предложената солидарна вноска за периода от 1 юли 2023 година до

31 декември 2023 година съдържа същите параметри както временната солидарна вноска съгласно Глава III от Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 година относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията. Точно затова би било правилно да се подходи селективно за определяне фактическото наличие на свръхпечалба. Справедливо ще е да се определи наличие на свръхпечалба само при реализиран значителен прогресивен ръст на финансовите резултати. Опасявам се, че при такъв подход едва ли ще има значим ефект за увеличение на приходите в бюджета.

**Автор:** Иван Иванов (27.03.2023 15:40)

Относно предложените допълнения към ЗКПО 2

Не е правилно за база да се вземат средните декларирани печалби за четири години. Подпомагането на предприятията има за цел да им помогне да оцелеят. Ако се е получило така, че те са увеличили печалбите си, то тогава нека да са обект на облагане само предприятията, които през тези четири години са имали растящи печалби. Никак не е редно допълнително да се облага едно предприятие, което през четирите години е имало само спад и през 2022 година е успяло да образува печалба, която е малко по-висока от печалбата за 2018 година. Например:

| Година /<br>показател        | Данъчна<br>печалба |
|------------------------------|--------------------|
| 2018                         | 100                |
| 2019                         | 90                 |
| 2020                         | 70                 |
| 2021                         | 40                 |
| Средно годишно<br>за периода | 75                 |
| С увеличение<br>20%          | 90                 |

|                   |      |
|-------------------|------|
| За половин година | 45   |
| 2022              | 120  |
| Авансова вноска   | 1.24 |

**Автор:** Иван Иванов (27.03.2023 15:34)

Относно предложените допълнения към ЗКПО 1

Отсъстват данни и анализ по отрасли и дейности. Сякаш вече е забравено, че е имало застой във връзка с наложените ограничения поради КОВИД-19 и външни инфлационни процеси, и че всъщност декларираните печалби говорят за степен на възстановяване, по повод на което са възникнали и съответните вече декларирани данъчни задължения. Може и да има предприятия с растящи във времето резултати, но отсъства подробен анализ в тази посока. При застой съществуващите активи не се използват пълноценно, а много от нетекущите активи бързо остаряват с течение на времето и последващо трябва да се обновят. Има и такъв ефект, че в условията на непредсказуемост на доставките и често растящите техни цени е нормално всеки бизнес да се застрахова с добавка в продажните цени, защото докато се продаде неговия продукт доставните цени растат. Инфлацията основно се подхранва от нарасналите несигурност и недоверие.

**Автор:** Гено Маринов (25.03.2023 18:08)

Продължение на мотивите за параграф 13

????????????? ???? ?????????? 3 ? ?? 1 ?? ?? 264 ?? ???? " ? ?????????????? ?? ???????????  
 ?????????? ?? ?????????? ? ?????????? ?????????? ?? ?????? ??????????, ?????? ??????????????,  
 ?????????? ?????????? ?? ?????? ?? ??????, ?????????? ?????????? ?? ?????????? ??, ?? ?????? ??  
 ?????????????? ?? ??????????????" ?? ?? ??? ?????? ?????????????????? ?????????????? ?? ?????????? ??  
 ?????????? ?? ?????????????????? ?? ?? 28, ?? 3 ?? ?????? ?? ?????????????????/????????????????? ?? ??????  
 ?????? ?????? ?????????? ?????? ? ?????????? ?????????? ?????????????????/????????????????? ?? ? ??????  
 ?????????? ?????????? ?? ?????????? ?????? ?????????????????? ?????? ?? ?????????? ?? ?????????????????? ??  
 ?????????????????????? ?? ?????????? ?????????? ?????????????????? ?????????????????? ?? ?????? ??  
 ?????? ?????????????????? ?? ?????????????????? ?? ?????????? ?????????????????? ?????? ?? ?????????? ??  
 ?????????????????????? ?????????????????? ? ?? ?? ?? ?????????? ?????????? ?? ?????????, ? ?????? ?????? ?????? ?? ?

?????????? ?? ?????, ???? ??? ?? ??????? ?????????? ?? ?????? ?? ?????????????????? ?? 1 ?? 6  
?????? ???? ??????? ?????????? ? ?? 1 ?? 4 ?????? ??? ??????? ??????????.

**Автор:** МИЛЕНА ВИДЕНОВА (22.03.2023 11:22)

Против ограничаване на плащанията в брой и против превръщане на нотариусите в рекетъори и лихвари

Някой се опитва да превърне нотариусите в събирачи на дългове и лихвари ли? От къде на къде те ще събират и принуждават клиентите си да плащат нещо, което те не искат към този момент? За неплащането навреме на задължения към държавата, било то осигуровки, данъци или такси, се начислява лихва и тя е наказанието за неплащане в законовия срок. Всичко друго е рекетъорщина. Ако в държавата няма пари, то не това е начина да се събират стотинки. А с днешните цени една нощувка- уикенд в Банско е над 5 бона бе! Върви се към дигитализация и цифрова валута, изземване и спиране на кеша, което отнемане на права на гражданите! по никакъв ограничаването на разплащанията в брой няма да попречи на сивата икономика, поне до момента няма доказателства в тази посока, а ограничиха веднъж размера на кеша.

**Автор:** Гено Маринов (21.03.2023 22:41)

Мотиви за съдържанието на параграф 13

Мотиви за съдържанието на § 13: Подкрепям премахването на декларациите в чл. 264 от ДОПК като абсолютно неефективни с оглед на предназначението им. При прехвърлянето на собствеността или учредяването на друго вещно право върху имота следва да се осигури събирането на всички публични задължения за имота. Няма логика да се изиска плащането на публично задължение (например глоба за неправилно паркиране на другия край на страната), което няма нищо общо с имота и с бюджета, в който следва да постъпи данъка върху прехвърления имот, а да не се изиска публично задължение за самия имот (такса за битови отпадъци). Същите са и съображенията за другите публични задължения към общината по местонахождението на прехвърления имот, които подлежат на принудително изпълнение, които не са предадени за събиране на НАП по простата причина, че се ползва държавен или частен съдебен изпълнител, или общината е решила да удължи срока за доброволно изпълнение при налично изпълнително основание по чл. 209, ал. 2 от ДОПК с цел да облекчи длъжника, да съкрати процеса на събиране и разхода на време на администрацията. Прехвърлянето на имота е момента, в който прехвърлителя би имал ресурса, с който да погаси публичните си задължения, и нормативния акт не следва да оставя вратички събирането да бъде заобиколено или държавните и общинските публични вземания да бъдат неравнопоставени по подобие на привилегиите по чл. 136, ал. 1, т. 6 от ЗЗД в противоречие с чл. 219 от ДОПК.

**Автор:** Гено Маринов (21.03.2023 22:04)

Предложение по параграф 13 на проекта

Предложение по § 13 на проекта: в ал. 1, изречение 2 да бъде със следния текст: "Наличието или липсата на публични задължения за имота, както и на публични задължения към общината по местонахождението на имота, които подлежат на принудително изпълнение, се удостоверява в данъчната оценка.". Да се създаде следващо изречение в ал. 1 със следния текст: "В удостоверението по предходното изречение се посочват и публичните задължения помесечно, които прехвърлителя, съответно учредителя би имал от месеца, следващ месеца на издаването му, до месеца на валидността му включително."

**Автор:** Тихомир Петров (19.03.2023 13:47)

промени

Против промяна в

Промените ще доведат до увеличение на разходите за банкови услуги - нещо, което не е взето в предвид. През последните години многократно се увеличаваха банковите такси и промените навеждат на мисълта, че се правят в услуга на търговските банки.

**Автор:** Валентин Стойков (18.03.2023 18:00)

С този проект за закон се променя не само ДОПК, но и други закони!

Не е редно **важна промяна като намаляване на тавана на плащанията в брой** (в Закона за ограничаване на плащанията в брой) да се прави чрез преходните и заключителни разпоредби на проект за закон, който има съвсем друго заглавие (Проект на Закон за изменение и допълнение на ДОПК).

На този въпрос следва да се обърне по-голямо внимание, а не да се пришпорват народните представители да го гласуват в голям пакет с други промени на закони.

Обръщам внимание, че и по-малки плащания може да са ограничени, например при договор за наем със срок 1 година **месечните плащания по-големи от 416.66 лв** ще попаднат под ударите на закона и няма да бъде възможно дори и една месечна вноска да бъде платена в брой.

Против съм както да се намалява този таван, така и изобщо такъв да съществува.

## История

**Начало на обществената консултация - 17.03.2023**

**Приключване на консултацията - 16.04.2023**

**Справка за получените предложения**

Справка или съобщение.

**Окончателен акт на Министерския съвет**

---